

Усі права збережено.

Жодної частини цієї книжки не може бути відтворено або передано в будь-якій формі або будь-якими засобами, електронними чи механічними, включно з фотокопією, записом чи будь-якою системою зберігання та пошуку інформації, без письмового дозволу власників авторських прав.

Литвин Ярослава

Л67 Вілла у Сан-Фурсиско. Роман. — Харків : ВД «Фабула», 2024. — 336 с.

ISBN 978-617-522-172-3

Для чого Оля Синичка придбала стару хату в селі? Щоб ходити вранці босою по росянистій траві, щоб дихати на повні груди і відчувати — ось воно, моє місце, тут моє серденько. Щоб нарешті почати жити, а не дочікуватися кінця війни або чийогось дозволу бути щасливою.

Реальність, щоправда, виявилася не такою безхмарною, як Оля собі уявляла, переглядаючи картинки в інтернеті. Бур'яни доводять до сказу, сусіди пхають носа в чужий город, дорогоцінні родичі кепкують і взагалі мають жahlливе почуття гумору, а любі подруги перегинають палицю зі своєю турботою, створюючи геть анекдотичні ситуації.

Щира, добра й весела історія про родину, дружбу й пошуки свого шляху, а можливо, і кохання.

УДК 82-311.2

ISBN 978-617-522-172-3

© Я. Литвин, текст, 2023
© ВД «Фабула», макет, 2024

Пролітаючи над ніздом Синички

Якби хтось попросив Олю Синичку описати своє життя одним реченням, вона б, швидко і не дуже добре подумавши, відповіла, що воно як «Секс і місто», тільки без сексу і без міста.

Якби ж хтось сказав Олі Синичці дібрати слова, які б охарактеризували її якнайкраще, то вона відповіла б, що вона — жартівлива і серйозна, мрійлива і практична, дивується всьому і нічому не дивується.

Оля Синичка ніколи б не сказала про себе, що вона якась там авантюристка. Проте так вирішить кожен, хто знає бодай про половину її пригод.

А про другу половину знати взагалі шкідливо.

І, звісно, якби хтось назвав Синичку авантюристкою, вона б образилася, спершу сперечалася, а тоді дулася. Бо вона емоційна і мовчазна.

Єдине формулювання, на яке Оля б погодилася, це — непередбачувана. І одразу додала би, що, може, для інших і непередбачувана, а для себе дуже навіть логічна й послідовна.

У свої тридцять п'ять років Оля вже встигла пожити в чотирьох містах; двічі майже вийти заміж; рік вчити китайську мову, щоб урешті дізнатися, що їй викладав кореець, який вигадував значення ієроглі-

фів; майже пірнути з аквалангом; видалити три зуби мудрості й поклястися собі більше не рвати жодного.

Оля Синичка вісім років навчалась у трьох різних вишах, урешті так і не визначившись, ким вона хоче стати насправді: біологинею, вчителькою французької чи документознавицею, бо гадала собі, що документознавці вивчають старовинні манускрипти.

Зате в дитинстві на ці питання вона мала однозначну відповідь. Мушкетеркою. Оля Синичка хотіла бути мушкетеркою. Але була сніжинкою, лисичкою, літерою Й на святі Букварика, як справжнісінька акторка грала на міжміському конкурсі дитячих хорів, вдаючи з себе дівчинку, яка вміє співати. Бо дівчинка, яка справді вміла співати, злягла з ангіною. Але Олі Синичці сказали не фарбувати губи й очі, щоб бути непомітною, і, стоячи на сцені, в жодному разі не співати, а раз по раз проказувати самими губами «двадцять два, двадцять два» — так здаватиметься, що вона знає слова. Оля все одно нафарбувалася і, можливо, місцями таки співала, але врешті прекрасно впоралася зі своїм завданням.

Уже дорослою Оля часто думала про те, як шкода, що коли ти пригнічена й розгублена, коли все летить шкереберть, коли необхідно дібрати правильних слів чи від тебе чекають більшого, ніж ти здатна дати, навіть при всьому бажанні, не можна просто взяти й безшумно казати «двадцять два, двадцять два», а воно все якось саме по собі залагодиться. Кожен почує те, що йому потрібно почути.

Щиро кажучи, Оля Синичка одного разу пробувала повернути такий фокус на екзамені, але хай яким глухим здавався літній викладач вищої математики, йому все ж дочулося, що з рота його студентки лине зовсім не та відповідь, яка б могла їй гарантувати бо-

дай тверду двійку. І, як то кажуть, наступив на горло пісні Олі Синички. Ймовірно, саме тієї миті вона передумала вчитися на документознавицю.

Хай там як, ані біологині (щоб винайти новий вид живих істот і довести, що Біґфути існують), ані вчительки французької (щоб урешті завести бурхливий і нестерпно романтичний роман з юним студентом) з Синички теж не вийшло. Не поїхала вона до Китаю працювати моделлю. Хоча, по совісті, мало хто вірив, що темноволоса, темноока Оля, зростом у сімнадцять чизбургерів з МакДоналдза, якщо їх розкласти на підлозі (так, вона саме таким чином дізналася свій зріст у чизбургерах!), — реальна кандидатка в моделі на тому боці Євразії, де сходить сонце.

У її сім'ї всі казали, що вона вдалася в тьотю Юлю. Але насправді нічого хорошого це не віщувало, бо від тьоті Юлі можна було чекати чого завгодно. Від Олі Синички ні. Принаймні в половині її історій.

Це тьотя Юля, а не Оля, поїхала в Крим, де в Балаклаві познайомилася з байкерами й тиждень з ними носилася на мотоциклах по гірських серпантинах, і вітер чухав її волосся, і сонце чухало її засмаглу, місцями вже облізлу до свіжо-рожевого шкіру. І це тьотя Юля вернулася додому з таємничим венеричним захворюванням, «про яке чомусь геть нема нічого в інтернеті», і гордою відповіддю на всі чи майже усі розпитування про її бон вояж. «Я не нажопніца», — відказувала вона, задираючи підборіддя й гляділа з-під своїх довгих гарнющих вій з легкою прохолодою і зверхністю голлівудських дів.

Але всі думали, що нажопніца, однозначно нажопніца.

Та нажопніцою тьоть Юля була недовго, бо потім у неї вкрали сумку і вона стала спиздилятком, а по-

тім вагон поїзда, у якому вона їхала, випадково загорівся, і тьоть Юля стрибала з нього на ходу зі своїми сумками і чужою дитиною. Так вона певний час була Юля-Не-Стій-Стрибай. Було, що тьотя Юля танцювала в караоке на столі та впала, зробила собі тріщину в носі й пів року її називали Девять з Половиной Недель, бо, куди б вона не йшла, спочатку з'являлася загіпсована нога, а вже потім сама тьоть Юля.

Тоді сталося ще дещо: вона займалася коханням із якимось чоловіком і зачепила штору. У пориванні жаги й хіті потягнула її донизу, як знати, можливо, щоб прикрити постраждалу ногу. І це була не зовсім погана ідея, позаяк кожен її коханець вважав справою честі на тому гіпсі написати щось від себе, залишити щось напам'ять. І, якщо вже бути зовсім чесними, не всі з них обмежилися лише словами, хтось пішов далі й залишив тьоті Юлі на згадку наскельний живопис у всій своїй відвертості й простоті — зображення свого тіла, точніше, невеликої, але помітної його частини.

Хоч би що там було, але в екстазі й забутті тьоть Юля потягнула штору на себе, а та, важка і атласна, гепнулася з триметрової висоти. А разом із нею полетів і карниз. Карниз гахнув її коханичка по спині, а тьоть Юлі набив величезний синець на пів лица.

З того дня протягом кількох наступних років чомусь усі стали називати тьоть Юлю артисткою. Хоча малоімовірно, що у той момент, як карниз припав до тьоть Юліного обличчя, вона співала.

Ногу тьоть Юля ламала двічі. Один легко і весело, принаймні так сама говорила, жартуючи й струшуючи кучерями. А другий — у страшній аварії, де її пожувало і лише дивом не проковтнуло повністю. Про другий раз тьоть Юля не любить згадувати.

Вона любить смішні історії, наприклад ту, в якій займалася коханням у полі й припекла собі на сонці дупу.

Загалом з тьоть Юлею завжди ставалися якісь божевільні пригоди. Але ні, точно ні, у них з Олею Синичкою не було нічого спільного. Бо тьоть Юля робить і не думає, а Оля спочатку думає, потім робить, а потім дивується, що все виходить не як у людей, а тиць пиздиць і збоку бантик.

Тьоть Юля мала багато чоловіків, але ніколи не закохувалася. Оля ж у питанні чоловіків була дуже поміркована. Надзвичайно поміркована як для такої авантюрної дівчини.

Як Оля вперше майже вийшла заміж

Оля за все своє життя двічі майже вийшла заміж. Уперше це сталося, коли вона була на першому курсі. Втім, на першому курсі вона була тричі в житті, тому складно точно сказати, коли ж саме відбувалися такі вирішальні події. Але Оля зустріла гарного хлопця. Високого, доброго, уважного, трохи старшого. З глибоким голосом і карими очима. Він був непоганим, хоча Олі й не подобалися карі очі. А у віці першого курсу вона вважала, що очі в чоловіках ледь не найважливіше. Принаймні чомусь саме з очей починався опис чоловіків у тих любовних романах, які їй не поталанило читати школяркою.

Хай там як, попри свою карість, очі цього хлопця були в міру великими, достатньо виразними, не западали, не вибалушувалися, не косили, не блищали дивно, як від вживання марихуани, не були занадто хтивими, але виражали зацікавлення. І загалом виглядали здоровими.

Окей, подумала про себе тоді Оля, затвердивши очі, й перейшла до розглядання інших частин тіла. Ноги в Олександра, а саме так звали цього хлопця, у будь-яких любовних романах заслужили б опис щонайменше на дві сторінки. Це були довгі, гарні, рівні, достатньо мускулісті, міцні ноги. Ноги, на яких доб-

ре було б спускатися із засніжених схилів на лижах чи борді, на цих ногах гарно стрибати на батуті, але і ходити на них теж було б прекрасно у парку, або у горах, або на променадах над морем десь у тих південних місцях, де одне курортне містечко повільно перетікає в інше, але радощі ніколи не закінчуються. І де жовток сонця щовечора хлюпається в розімлілі за день хвилі морів або океанів. Словом, ноги Олександра цілком влаштовували Олю для всіх тих активностей, які вона хотіла б із ним здійснювати. Ну і для тих, які вона залишила незвученими, червоніючи суцільним полотном від пупка до вух. Часом таке почервоніння приносило незначні клопоти, якщо ставалося з Олею на котрійсь із пар. Точніше, найчастіше саме там воно і ставалося, позаяк навчання приваблювало Синичку значно менше за Олександрові ноги й усе, що до них кріпилося. В сенсі, корпус. І потім уже голова. Ні, не так, ноги, тіло, шия, голова. Очі.

Тож, як можна здогадатися, були в Олександра й інші приваби. Він мав широкі плечі, вузький таз, який Оля все ж зараховувала до ніг. І цей вузький, але округлий в потрібних місцях таз був беззаперечним аргументом у суперечці Олі самої з собою. Точніше, у порівнянні Олександра з ідеалом, який існував виключно в Оліній голові. Що більше в ньому було від ідеалу, то вищими ставали його шанси на те, що Оля дасть добро на побачення. Коли він запросить. Бо поки що Олександр, попри свої розумні карі очі, ще був не в курсі, що Оля вже майже вирішила, що він її достойний, і готова до ближчого знайомства за чашечкою кави зі згущиком.

Але вийшло так, що з сім'єю Олександра Оля познайомилася раніше, ніж із ним самим. Бо одного дня в крихітне кафе, де вона працювала після пар, Олек-

сандр прийшов не сам, як зазвичай, щоб пообідати поблизу свого офісу, а з мамою, тіткою і двома сестрами.

Виявилося, що в його мами день народження. Оля швиденько зателефонувала начальниці, випросила знижку на невеличкий, але пристойний торт. А тоді винесла його родині Олександра, приспівуючи *Happy birthday to you* у власному оригінальному аранжуванні, оскільки це був період захоплення Олею народним вокалом, який, поза усіма її сумнівами, виходив у неї напрочуд органічний і розкотистий. І лише згодом, років, може, за шість, Оля дізналася, що співати народні пісні — не тотожно кричанню і завиванню. А те, що вона робила зі своїм горлом, пориваючись розкрити душу назустріч пам'яті рідної землі та предків, називається *гроулінгом*. А дехто може навіть думати, що саме так викликають сатану або інших потойбічних сутностей. Таке знання глибоко розчарувало Олю в усій народній творчості й аж на кілька місяців відбило бажання співати.

Можливо, родина Олександра теж не розумілася на народних співах або геть була не проти дружби з потойбічним, але Оліне привітання вони зустріли із захватом і оплесками.

Мама і сестри були напрочуд милими до неї, Олександр бігав до Олі й одного разу навіть дозволив собі зайти за стійку, аби розрахуватися і залишити їй хороші чайові.

А ще він попросив її номер телефону. І Оля написала свій, справжній, а не як зазвичай, коли змінювала останню цифру і лишала непроханого кавалера тероризувати своїми смсками когось іншого. Для Олі чудова сім'я Олександра доповнила його образ, ставши третім плюсикум у переліку найважливіших вимог і переваг, одразу після очей і ніг.

Оля чекала — й Олександр подзвонив. Але, на жаль, обрав той невдалий час, коли Оля захворіла настільки сильно, що її великий, дужий і добрий тато приїхав своїми ріднісінькими помаранчевими «жигулями» забирати додому свого *Боровичка*, як він кликав Олю з самого дитинства. З татом разом примчав дідусь, котрого ніхто не подужав відмовити їхати. Бо дідусь — це людина дуже близьких і знайомих Олі супротивностей: одночасно і відсторонений, аж часом байдужий, і надто чутливий, бо все бере дуже близько до серця. Вони забрали її з гуртожитку додому, а дідусь настільки сильно переживав за її здоров'я, що аж зблід на щоках.

Оля так заспокоювала дідуся, що навіть один раз, трохи забувшись, сказала йому «деда, не сци в компот», за що отримала довгий і осудливий татовий погляд. Може, вона верзла ще щось, але то вже історія, яку ніхто не розповість.

Оля мало що пам'ятає з тої дороги, а все через високу температуру. Пригадує дивне почуття провини й те, що вона вмовила тата заскочити в МакДоналдз, де вони придбали по чизбургеру, бо Олі дуже хотілося, щоб дідусь, який доїхав до столиці вперше за останні роки двадцять, спробував цієї американської їжі. «Бутерброд як бутерброд», — виніс свій вердикт дідусь, жуючи обережно і з острахом. І тоді ще Оля замислилася, який її зріст буде в чизбургерах. Не відомо, чи ділилася вона своїми міркуваннями з дідусем, татом і його помаранчевими «жигулями», але наступні дні вся сім'я дуже переймалася Оліною температурою, яка курсувала поміж 38,5 та 39,1 градусами Цельсія.

Олі снилися кольорові сні навіть тоді, коли вона розплющувала очі. Оля пливла крізь сні удень і уночі, п'ючи запарену липу з ромашкою, чай з малинового